

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	HARUSPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 6364/1
Selostuksen laati:	Camilla Lindroth projektinjohtaja	pvm:	20.5.2024
Selostuksen hyväksyi:	N.N. kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	pp.kk.vvvv
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	pp.kk.vvvv

Kohde Haruspuisto sijaitsee Vuosaaren (54) kaupunginosassa, osa-alueella Meri-Rastila. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 12570 VP-merkinnällä. Haruspuisto on esitetty piirustuksessa VIO 6364/1. Koira-aitaus on esitetty erikseen piirustuksessa VIO 6364/2. Koira-aitauksesta on laadittu erillinen selostus.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Meri-Rastila on valittu Helsingin kaupunki uudistuksen pilottikohteeksi, jossa rakennetaan tulevaisuudessa uusia koteja jopa 4 400 uudelle asukkaalle metroaseman läheisyyteen. Kaupunki uudistusta tehdään kahden ison kaavan avulla sekä uudistamalla palveluita. Täydennysrakentamisen kokonaisuuden toteuttaminen kestää yli vuosikymmenen. Muutos tuo rakentamista uusille tonteille viheralueiden reunoille. Joitakin rakennuksia puretaan, kun uutta rakennetaan niiden tilalle. Samassa yhteydessä parannetaan alueen puistoja, aukioita, liikenneyhteyksiä sekä julkisia että kaupallisia palveluita. Rastilan liikekeskus kehittyy ja alueelle rakennetaan uusi korttelitalo kokoamaan palvelut yhteen. Kaupunki uudistuksen tavoitteena on turvallinen ja viihtyisä asuin ympäristö sekä eriarvoistumisen pysäyttäminen.

Meri-Rastilan julkisten ulkotilojen suunnittelun lähtökohtana on ollut vahvistaa Meri-Rastilan identiteettiä ja omaleimaista ilmettä. Kaupunkitilan suunnittelua on toteutettu kolmen pääteeman kautta; Metsä, Meri ja Mestat.

Metsä on Meri-Rastilan pehmeä ja lämmin sydän, joka levittäytyy hienovaraisesti myös rakennetuille alueille.

Meri on Meri-Rastilassa lähellä ja kaukana – hieman piilossa, mutta visuaalisten vihjeiden kautta aistittavissa.

Mestat ilmentävät Meri-Rastilan elämänmakuista rosoa ja postmodernia ennakkoluulottomuutta.

Haruspuisto on asuinkerrostalojen rajaama puisto- ja metsäalue keskellä Meri-Rastilaa. Puisto rajautuu lännessä palvelurakennusten korttelialueeseen, jolla sijait-

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

see koulu ja päiväkoti. Haruspuiston leikkipuistorakennus sekä ympäröivä rakennuskanta ovat 1990-luvun alkuvuosilta.

Suunnittelualue kattaa lähes koko nykyisen Haruspuiston. Voimassa olevan asemakaavan myötä puiston pinta-ala hieman pienenee entiseen nähden puiston etelä- ja länsireunoilta. Haruspuistoon kuuluvat myös puistosta etelään Meri-Rastilan tielle johtavat puistoraitit.

Haruspuiston suunnittelussa on korostunut erityisesti Metsän ja Meren teemat. Haruspuiston metsäinen luonne on haluttu säätää nykyisellään, keskittäen toimintoja tiiviisti nykyiselle toiminnalliselle alueelle, jotta voidaan jättää luonnolle tilaa ja rauhaa. Meri näkyy Haruspuiston suunnitelmassa erityisesti toiminnallisen alueen konseptissa, väreissä ja leikkivälineissä. Mestat-teema näkyy Haruspuistossa toiminnallisen alueen värileikkelyssä ja siinä, että puistoa on suunniteltu vahvasti alueen asukkaita osallistaen, luoden Meri-Rastilan asukkaille omanäköistä ja -tuntuista ”mestaa”.

Haruspuiston toiminta-alueet peruskorjataan täydellisesti vastaamaan kaupunkiuudistuksen Meri-Rastilalle asettamia tavoitteita. Puistossa on nykyisin leikki- ja pelikentät, koira-aitaus sekä runsaasti puustoa.

Puiston pinta-ala on 60 000 m² (josta koira-aitauksen osuus on noin 2 300 m²).

Haruspuiston pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat. Uuden leikkipuiston toivotaan houkuttelevan puistoon kävijöitä myös Rastilan ja Kallahden suunnalta.

Suunnitelman sisältö

Haruspuiston suunnittelu perustuu kaupunkiuudistuksen tavoitteisiin. Puiston toimintoja kehitetään huomioiden eri ikäiset käyttäjät, erityisesti lapset ja nuoret. Toimintojen suunnittelussa otetaan huomioon alueen luonne monimuotoisena ja monikulttuurisena asuina-alueena. Suunnitteluratkaisuilla pyritään myös lisäämään turvallisuudentunnetta puistossa.

Nykyinen leikkipuistorakennus puretaan, ja jatkossa leikkipuiston sisätilat sijoittuvat puiston länsipuolelle monitoimitaloon yhdessä koulun ja päiväkodin kanssa. Tämän takia puiston toiminnot järjestellään uudelleen. Puiston länsiosaan nykyisen kentän paikalle rakennetaan uusi leikkipuisto sekä oleskelualue. Toiminnot on pyritty sijoittamaan niin, että nykyistä puustoa voidaan säilyttää mahdollisimman paljon ja toisaalta hyödyntää nykyisen leikkipuiston tasaiset avoimet alueet.

Uusi toiminnallinen alue on saanut muotonsa ja värinsä korallien maailmasta. Toimintoaluetta rajaa mutkittileva, vaihtelevan korkuinen betonimuuri, joka kiertyy simpukan lailla kohti toimintoalueen keskustaa. Kuparibetoninen muuri on sinertävä ja sen päällä on istuintasoja.

Leikkivälineiden kaarevat ja kevyet muodot tukevat koralliteemaa, toiminnallisuus huomioiden. Puistoon asennetaan jousikeinoja, isompia ja pienempiä kiipeilytelineitä, tasapainorata, verkkoja sekä erilaisia keinoja eri-ikäisille lapsille. Pienimpien las-

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

ten leikkialueella on lisäksi hiekkalaatikko. Korallimaailmaa vahvistavat heinien lailla kaartuvat korkeat ja värikkäät ”merileväpollarit” sekä valettavan turva-alustan siniset sävyt ja kuplakuviot.

Leikkialueet ovat aitaamattomia. Turvallisuutta lisätään toiminnallisten alueiden rajoituksilla, kuten kasvillisuudella ja muurilla.

Leikkialueen itäpuolella on keinumaailma, josta löytyy rengaskeinu, perinteisiä lautokeinoja sekä linnunpesäkeinu. Pienimpien lasten keinut ovat leikkialueella. Keinujen lisäksi keinumaailmassa on vaijeriliuku sekä suuri leikkiväline, jossa voi kiipeillä, liukua ja keinua.

Uusi monitoimikenttä rakennetaan nykyisen leikkipuistorakennuksen paikalle. Monitoimikenttä aidataan (korkeus 3,0 m). Monitoimikentän viereen rakennetaan kuntoilualue sekä toiminnallista aluetta kiertävään muuriin liittyvä kiipeilyseinä. Lisäksi puistoon tulee pingispöytä ja pallottelualue koripallokoreineen.

Nykyinen kahluallas kunnostetaan. Allasta ympäröivät puiset portaat ja terassointi korvataan maatiilikiveyksellä. Altaan ympärille tulee aurinkotuoleja ja istuskelumuurit. Luiska mahdollistaa esteettömän kulun altaan reunalle.

Nykyinen majakkarakennus on esitetty suunnitelmassa siirrettäväksi ja kunnostettavaksi.

Haruspuistossa nykyisin sijaitsevaa skeittipaikka liitetään osaksi korallimaailmaa mustekalan muotoisena. Skeittipaikkaa laajennetaan ja kehitetään monipuolisemmaksi, pyrkien kuitenkin hyödyntämään mahdollisimman paljon nykyistä rakennetta.

Oleskelualueille sijoitetaan erilaisia istuimia, pöytäryhmiä, yksittäistuoleja ja riippukeinoja. Betonimuurin päällä on puisia istuskelutasoja. Piknik- ja istuskelumahdollisuuksia on eri puolilla puiston toiminnallista aluetta. Aurinkotuoleja on kahluualtaan reunalla ja kentän eteläpuolella oleskelunurmella. Pöytiä on myös kuntoilupaidan koilliskulmalla.

Puiston pääoleskelualueelle sijoitetaan ilmavia katoksia viihtyisyyttä ja varjoa lisäämään. Katoksiin integroidaan värikalvoja (dicroic), joiden läpi auringonvalo (tai pimeään aikaan keinovalo) siivilöityy maahan muodostaen vaihtelevia vedenalaista maailmaa muistuttavia värillisiä heijastuksia.

Harbonpolun linjasta muutetaan toimintojen uudelleenjärjestämisen seurauksena. Puiston eteläpäässä Harbonpolku kulkee kalliroleikkauksessa, jota pyritään muodostamaan viihtyisäksi ja turvallisen tuntuiseksi tilaksi mm. istutuksilla, kallion pinnan käsittelyllä ja mahdollisilla gobo-kuvioilla, jotka heijastetaan valaisinpylväistä.

Koira-aitaus joudutaan siirtämään nykyiseltä paikaltaan koilliseen, jotta vähimmäisetaisyys asuinrakennuksiin toteutuu myös asemakaavan mahdollistamien uusien kortteleiden osalta. Koira-aitauksessa on erilliset aitaukset isoille ja pienille koirille.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Harbonpolku on asfalttipintainen lukuun ottamatta pohjoispäätä, jossa Meri-Rastilan torin luonnonkivilaatoitus jatkuu puiston puolelle.

Jaluskujan ja Prammikujan yhdistävällä puistoraitilla jatkuu kujille suunniteltu harmaan sävyissä aaltoileva luonnonkivikiveys.

Toiminta-alueen poikki kulkeva reitti on harmaata betonikiveä. Muut raitit ovat kivituhkapintaisia.

Leikkivälineiden turva-alustat, kuntoilupaiikka sekä pallottelualue ovat valettavaa synteettistä turva-alustaa. Leikkipaikalla turva-alustaan toteutetaan kumpuja. Vaijeriliukuväline sijaitse turvasoralla. Monitoimikenttä on hiekkatekonurmea.

Oleskelualueilla on rusehtavaa maatiiltä.

Haruspuiston etelä- ja itäosien puusto säilytetään. Harbonpolun esteettömyysvaatimuksista johtuen joudutaan poistamaan puita Harbonpolun varrelta. Leikki- ja toiminta-alueet on pyritty sijoittamaan siten, että nykyisiä puita on voitu säilyttää mahdollisimman paljon. Uusia puita istutetaan koira-aitauksen koillispuolelle sekä skeitipaikan ympärille. Lisäksi puiston toiminnallisille alueille tulee uusia monilajisia perenna- ja pensasistutuksia.

Luontoarvot

Puiston luontoarvoja pyritään huomioimaan monella tavalla. Metsäisille alueille ei ohjata kulkua ja toiminnot keskitetään puistoon pohjoisosaan. Lepakoille ja muille eliöille haitallista keinovaloa pyritään vähentämään välttämällä raittien ylivalaisua ja toteuttamalla koira-aitauksen valaistus paino-nappiperiaatteella, jolloin valot ovat päällä vain, kun niitä tarvitaan.

Iso osa Haruspuistosta säilyy nykyisellään luonnonmukaisena ja metsäisenä alueena. Puistossa tehtävät puuston poistot liittyvät uusien kortteleiden takia tehtäviin muutoksiin raittien linjauksissa ja raittien esteettömyysvaatimuksiin sekä uuden koira-aitauksen rakentamiseen. Lisäksi toiminnalliselta alueelta poistetaan joitakin puita. Käytöstä poistuvat raitit maisemoidaan ja niille istutetaan puita. Metsäisillä alueilla puustoa säilytetään. Metsiä hoidetaan luonnonhoidon suunnitelman mukaan ja tavoitteena on elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen metsikkö sekä luontaisen kalliopuuston ja -kasvillisuuden säilyttäminen kallioisilla alueilla.

Puistosta kaadettavat puut jätetään puiston alueelle maapuiksi.

Puiston avoimet kasvillisuusalueet ovat pääosin niittyjä, nurmea on vain toiminnallisella alueella. Myös niittyjen hoitotavoilla voidaan edistää monimuotoisuutta ja lajien elinvoimaisuutta ajoittamalla niitot elo-syyskuuhun ja keräämällä niittojäte pois joka toinen vuosi.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Puiston alueella on havaittu lahokaviosammalta. Puiston rakentaminen on kasvavan kävijämäärän vuoksi kuitenkin välttämätöntä, eikä lahokaviosammalta voida välttämättä tällä alueella suojella. Löydösten ei ole katsottu olevan Vuosaaren mitatakevassa merkittäviä. Lahokaviosammaleen esiintymisalueella poistettavat puut jätetään maapuiksi kokonaisina juurineen ja latvuksineen.

Valaistus

Leikki- ja toiminta-alueet valaistetaan puisto- ja minimastovalaisimilla. Puistoraitit valaistetaan puistovalaisimilla. Koira-aitauksen valaistus suunnitellaan käytettäväksi painonappi-ohjausperiaatteella. Muu valaistus suunnitellaan himmennettäväksi. Harbonpolun eteläpään kalliioleikkausta korostetaan erikoisvalaistuksen keinoin. Valaistuksen elämyksellisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota toiminnallisella alueella.

Tasaus ja kuivatus

Haruspuiston tasaus noudattelee pääpiirteissään nykyisiä tasauksia. Pois lukien Harbonpolun eteläpää, jossa nykyistä tasausta lasketaan noin 2,5 m.

Puiston koillisosaan muotoillaan pitkänomainen painanne, jossa viivytetään hulevesiä. Painanteen sijainti on valittu niin, että hulevedet valuvat sinne luontaisesti ja toisaalta niin, että nykyistä puustoa ei tarvitse poistaa. Alueen pohjoispuolisen korttelin toimintojen ja rakennusten muuttuessa uuden asemakaavan mukaisesti poistuu myös osin puiston puolella oleva päiväkodin piha. Puistoraitti linjataan lähemmäksi korttelia niin, että viivytyspainanteelle jää tilaa raitin ja nykyisen puuston väliin.

Haruspuiston toiminnalliset alueet ja polut kuivatetaan hulevesiviemäreillä ja ojapainanteilla. Lisäksi hulevesiä johdetaan pinnantasauksella puiston kasvillisuusalueille.

Mahdollisessa tulvatilanteessa Haruspuiston hulevedet johtavat tulvamitoitetussa putkessa Meri-Rastilan torin kautta länteen tai Halkaisijantien kautta itään.

Esteettömyys

Haruspuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetasen. Harbonpolun eteläpäässä esteettömyyden perustason saavuttaminen vaatii kallion louhintaa ja nykyisen puuston poistoa.

Hoitoluokka

Haruspuiston toiminnalliset alueet sekä koira-aitaus kuuluvat hoitoluokkaan R2 Toimintaviheralue ja R3 käyttöviheralue.

Metsäiset alueet ovat hoitoluokaltaan M2 Lähimetsä.

Puiston itälaidan reitti kuuluu luokkaan R4 Suoja- ja vaihettumisviheralue.